

УДК 811.111

Москалик К. – ст.гр. 11

Гусятинський коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

АНАЛІЗ ЛЕКСИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТІВ «HOUSE» / «HOME»

Науковий керівник: викладач II категорії Шовдра Є.В.

Англійський будинок у свідомості світової громадськості є окремим поняттям, що має свою характеристику і особливості. Якщо ж говорити про самих жителів Туманного Альбіону, то для них поняття «дім» заміняє поняття «Батьківщина».

У Оксфордському словнику для слова «house» як основне значення вказане «a building», для слова «home» - «a place». Частина концепту, представлена "home", має більшу абстрактність, так як значення "a building" передбачає чітку просторову закріпленість на відміну від значення "a place".

Будинок як "house" призначений для групи людей, що розглядається як єдність (unity), а будинок як "home" - для окремої людини. Виділення ціннісного елемента концепту, представленого в прислів'ях і приказках, допомагає реконструювати мовну картину світу через систему подвійних опозицій, яка має національний характер [3].

Елементи ряду опозицій відрізняються оцінкою. Для частини концепту "house" позитивно оцінюється закритість будинку, те, що в ньому підтримується гармонія і цілісність, яка задана через значення 'unity', не зруйнована. Інші частини опозицій відповідно отримують негативну оцінку, тому що осуджується відкритість будинку, його порожнеча, що призводить до руйнування властивою цілісності. Найбільш яскравими прикладами, що ілюструють ці опозиції, є приказки: «If you don't live in the house, you don't know when it leaks; When the house is open, the honest man sins; There is a hole in the house» [4].

Ідея закритості будинку співвідноситься з іншою важливою опозицією - «свій - чужий». Згідно мовній картині світу англійців, саме закритість будинку як "house" забезпечує збереження «свого» простору, інші ж люди («чужі») порушують закритість: «Curiosity is ill manners in another's house; He that marries a widow and two children has three back doors to his house. »

Інше осмислення отримує опозиція «свій - чужий» в приказках і прислів'ях, що мають слово "home". Ідея незруйнованої єдності і закритості будинку не представляється тут релевантною (в значенні "home" немає значення "unity"). Значущими виявляються опозиції «близький - далекий», «безпечний - небезпечний», які розкриваються через образ дороги (42% прислів'їв з "home" містять цей образ): «Far from home, near thy harm; There is no place like home; East, west, home's best; Go abroad and you'll hear news of home »[5]. Зміщення акценту на цей образ пов'язано також з відмінностями в другому значенні. Якщо людина залишає будинок (house), то відбувається руйнування єдності дому та сім'ї: «He that would be well needs not go from his own house».

У результаті проведеного дослідження з'ясувалося, що будинок (house) - образ швидше реального світу, місце, в якому людина живе, як член суспільства ('unity'), яке у певній мірі нав'язує себе людині через систему моральних заборон, що регулюють відносини в будинку (ціннісне ядро концепту з "house"). Деякі фразеологізми, що містять "home", мають подібне тлумачення.